

PRÁVNÍ REŽIM POZEMKŮ SLOUŽÍCÍCH VYHLEDÁVÁNÍ, PRŮZKUMU A DOBÝVÁNÍ LOŽISEK NEROSTŮ

Jakub Hanák

BN605Zk - Základy pozemkového práva II - jaro 2022

1

PRAMENY HORNÍHO A KUTACÍHO PRÁVA

Mezinárodní

- mořské dno
- Antarktida

Evropské

- ropa a plyn
- těžební odpady

České

- tradičně vnitrostátní záležitost

EVROPSKÉ PRAMENY:

- směrnice 94/22/ES o podmínkách udělování a užívání povolení k vyhledávání, průzkumu a těžbě uhlovodíků ⇒ HZ a ZGP
- směrnice 2006/21/ES o nakládání s odpady z těžebního průmyslu ⇒ zákon č. 157/2009 Sb.
- směrnice 2009/31/ES o geologickém ukládání oxidu uhličitého ⇒ zákon č. 85/2012 Sb.

HORNÍ A KUTACÍ PRÁVO V ČR

- zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství: **horní zákon** (HZ)
- zákon č. 61/1988 Sb., o **hornické činnosti**, výbušninách a o státní báňské správě (ZHČ)
- zákon č. 62/1988 Sb., o **geologických pracích** (ZGP)
 - množství prováděcích předpisů
 - související předpisy: zejména stavební zákon a předpisy zvláštní části pozemkového práva

INSTITUCIONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

- Ministerstvo životního prostředí (**MŽP**)
 - výkon státní geologické služby, ochrana horninového prostředí (včetně ochrany nerostných zdrojů), geologické práce a ekologický dohled nad těžbou
- Ministerstvo průmyslu a obchodu (**MPO**)
 - tvorba surovinové politiky, využívání nerostného bohatství, těžba, úprava a zušlechťování ropy a zemního plynu, radioaktivních surovin, rud a nerud

Český báňský úřad a obvodní báňské úřady

BN605Zk - Základy pozemkového práva II - jaro 2022

5

- <http://www.cbubs.cz/>
- Český báňský úřad a obvodní báňské úřady
- srov. vyhlášku ČBÚ č. 394/2011 Sb.

INSTITUCIONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ (3)

- **kraje**
 - regionální surovinová politika
- **krajské úřady**
 - zejména majetkoprávní vztahy k pozemkům
 - strpět zásah do pozemku při provádění některých geologických prací
 - závazné stanovisko ke stavbě v CHLÚ (zřejmě nejfrekventovanější agenda)
 - souhlas k dohodě o řešení střetu zájmu

KATEGORIE NEROSTŮ

- nerosty - „tuhé, kapalné a plynné části zemské kůry“
- **negativní vymezení (mj.)**
 - vody → vodní zákon
 - přírodní léčivé vody → lázeňský zákon
 - rašelina → č. 61/1956 Sb. + zákon o ochraně přírody a krajiny
 - bahno a štěrk apod. v korytech vodních toků → vodní zákon
 - kulturní vrstva půdy → zákon o ochraně zemědělského půdního fondu
- **vyhrazené: výčet v § 3 odst. 1 HZ**
 - zvláštní postavení nerostů pod písmeny a) až d)
- **nevyhrazené:** neuvedené ve výčtu

- § 18 odst. 2 HZ: Znemožnit nebo ztížit dobývání výhradních ložisek nerostů uvedených v § 3 odst. 1 písm. a) až d) je možno jen ve zvlášť odůvodněných případech, jde-li o mimořádně důležitou stavbu nebo zařízení nebo bude-li stavbou nebo zařízením ztíženo nebo znemožněno dobývání jen malého množství zásob výhradního ložiska.

LOŽISKA NEROSTŮ

- „přírodní nahromadění nerostů, jakož i základka v hlubinném dole, opuštěný odval, výsypka nebo odkaliště, které vznikly hornickou činností a obsahují nerosty.“
- **výhradní ložisko** – samostatná nemovitá věc (§ 498 NOZ)
 - nerostné bohatství: vlastnictví ČR (srov. čl. 11 odst. 2 LZPS) – tzv. horní regál
 - ložiska nevyhrazených nerostů vhodná pro národní hospodářství (§ 43a HZ)
- **ložisko nevyhrazeného nerostu** – součást pozemku

- právo národů na trvalou svrchovanost nad svým přírodním bohatstvím a zdroji musí být vykonáváno v zájmu národního rozvoje a blahobytu národa dotyčného státu."
 - rezoluce Valného shromáždění OSN o trvalé svrchovanosti nad přírodními zdroji (1962)
- Je nesporné, že ložiska vyhrazených nerostů tvoří nerostné bohatství, které je ve výlučném vlastnictví státu a stát jako vlastník rozhoduje o jeho využití. Volná správní úvaha správního orgánu je však při stanovení průzkumného území omezena demonstrativně stanovenými kritérii pro zamítnutí žádosti.
 - NSS 7 As 59/2009-142
- Nerostné bohatství představuje majetkový zájem státu; k těžbě nerostného bohatství uděluje stát oprávnění. ... I když hornickou činnost provádí soukromé těžební organizace, je tato činnost prováděna za účelem naplnění veřejného zájmu státu na řádném využívání nerostného bohatství, a to na základě řady oprávnění udělených státem a za současného státního dozoru.
 - Konf 8/2016-63

HORNÍ REGÁL

- **oddělení vlastnictví ložiska nerostu od pozemku**
 - srov. čl. 11 odst. 2 LZPS
- **právo udělovat povolení za tzv. urburu** (část výtěžku) → dnes úhrady z vydobytých nerostů
- **diskuze o výčtu vyhrazených nerostů; úvahy de lege ferenda**
 - ?? - kategorie strategických nerostů (věcný záměr novely horního zákona z 2013)
 - ?? - individuální posuzování – malé ložisko zlata vs. ojedinělé ložisko stavebního kamene v kraji (opakovaně R. Nouza – např. Příbram 2016)

- <http://www.hornickesympozium.cz/wp-content/uploads/2016/10/04-Richard-Nouza-V%C3%BDvoj-horn%C3%ADho-pr%C3%A1va-v-%C4%8Desk%C3%BDch-zem%C3%ADch.pdf>

HORNÍ REGÁL & HORNÍ SVOBODA (2)

- *Nerostné bohatství představuje majetkový zájem státu; k těžbě nerostného bohatství uděluje stát oprávnění. ... I když hornickou činnost provádí soukromé těžební organizace, **je tato činnost prováděna za účelem naplnění veřejného zájmu státu na řádném využívání nerostného bohatství, a to na základě řady oprávnění udělených státem a za současného státního dozoru.***
 - Konf 8/2016-63

SUROVINOVÁ POLITIKA ČR

- **z roku 2017**
- úzká propojenost s energetickou politikou i rozhodnutím o ÚEL (srov. výsledky procesu SEA)
- nezabývá se obnovitelnými zdroji
- jedním z hlavních cílů je „*vytvářet podmínky k zajištění potřeb našeho hospodářství nerostnými surovinami při respektování principů trvale udržitelného rozvoje a environmentálních limitů těžby*“

- dostupná zde: <https://www.mpo.cz/cz/stavebnictvi-a-suroviny/surovinova-politika/statni-surovinova-politika-nerostne-suroviny-v-cr/nova-surovinova-politika-v-oblasti-nerostnych-surovin-a-jejich-zdroju---mpo-2017--229820/>
- ...ochrana životního prostředí, tak trvale udržitelný rozvoj jsou důležitými cíli surovinové politiky... NSS 4 As 33/2013-28
- podklad pro možné legislativní změny:
 - posílit roli státu při stanovování priorit průzkumu a rozhodování o využívání nerostných surovin
 - přitom ale nedemotivovat těžaře
 - upravit institutu dobývacího prostoru
 - zvýšit jistotu práv prospektora
 - vyřešit institut vyvlastnění
 - zjednodušit proces EIA
 - podpořit přirozenou rekultivaci možností změny plán

„Doplnění SURPOL dle Usnesení vlády ČR č. 183 ze dne 9. 3. 2020“

Oznámení koncepce

Zpracováno ve smyslu
§ 10c odst. 1 a přílohy č. 7 k zákonu č. 100/2001 Sb.,
o posuzování vlivů na životní prostředí,
ve znění pozdějších předpisů

říjen 2020

https://portal.cenia.cz/eiasea/download/U0VBX01aUDI3OEtfb3puYW1lbmlfNjA0NzExMDYzNDQyMzk5NjIxNy5wZGY/MZP278K_oznameni.pdf

CHARAKTERISTIKA SURPOL

- § 14d HZ: Surovinová politika v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů je **strategickým dokumentem vyjadřujícím cíle státu při využití a ochraně nerostného bohatství a ostatních nerostných zdrojů**. Surovinová politika je přijímána nejvýše na období **25** let.
- Surovinová politika je **podkladem pro výkon státní správy** v oblastech průzkumu ložisek nerostných surovin, ochrany nerostného bohatství a stanovení dobývacích prostorů a **jedním z podkladů** pro politiku územního rozvoje a územně plánovací dokumentaci.
- DZ: Explicitní zakotvení Surovinové politiky jako podkladu pro výkon státní správy v horním zákoně podtrhne její postavení v českém právním řádu.

PRÁVNÍ ZÁVAZNOST SURPOL

- Včleněním pojmu státní surovinové politiky do ustanovení § 4a ZGP se tento koncepční dokument stává **ze zákona závazným kritériem** pro posuzování a rozhodování orgánů státní správy o využití nerostných surovin a jejich zdrojů.
 - NSS 7 As 59/2009-142
- ... právní závaznost vyplývá **toliko z přímého odkazu právního předpisu** na tento dokument, tedy i z § 24 odst. 2 HZ. Povaha a závaznost surovinové politiky je obdobná jako u politiky územního rozvoje.
 - NSS 4 As 33/2013-28

- NSS 7 As 70/2009-190: Státní surovinová politika je ze zákona závazným kritériem pro posuzování a rozhodování orgánů státní správy o využití nerostných surovin a jejich zdrojů. O takové rozhodování se pak nepochybně jedná i v případě posuzování žádosti o stanovení průzkumného území, přičemž pravomoc rozhodnout o této žádosti zákon o geologických pracích svěřuje ministerstvu (MŽP). Výklad státní surovinové politiky, tj. v daném případě toho, co s ní je a není v souladu, je tedy v kompetenci ministerstva, přičemž správnost této interpretace podléhá přezkumu ve správním soudnictví. Výslech svědka k tomu, jak má být státní surovinová politika správně interpretována, byť by se jednalo o osobu, která se podílela na vzniku státní surovinové politiky, tedy nemůže nahradit úvahu a právní argumentaci ministerstva a ani odlišný názor takové osoby nemůže mít vliv na to, zda ministerstvo tuto otázku posoudilo správně a zda svou úvahu podpořilo logickými a relevantními argumenty.

VÝZNAM SUROVINOVÉ POLITIKY

- zamítnutí žádosti o stanovení průzkumného území, je-li průzkum v rozporu s ní
- jejím obsahem lze **podmínit udělení předchozího souhlasu** ke stanovení dobývacího prostoru (§ 24 odst. 2)
- také:
 - se posuzuje při vydání autorizace k výstavbě výroby elektřiny o instalovaném elektrickém výkonu od 1 MW
 - bude se zohledňovat i v závazném stanovisku MPO v řízení o povolení provozu úložiště CO₂ v horninových strukturách po těžbě ropy a zemního plynu (§ 4 zákona č. 85/2012 Sb.)

- § 4 zákona 85/12 - Ministerstvo průmyslu a obchodu vydává závazné stanovisko⁵⁾ v řízení o povolení provozu úložiště oxidu uhličitého v přírodních horninových strukturách po vytěžených ložiscích ropy nebo hořlavého zemního plynu. V závazném stanovisku uvede z hlediska surovinové politiky a energetické bezpečnosti státu, zda souhlasí s ukládáním oxidu uhličitého v navrhovaných přírodních horninových strukturách, a může přitom stanovit podmínky. Je-li z hlediska surovinové politiky a energetické bezpečnosti státu vhodnější využít přírodní horninové struktury jako podzemní zásobník hořlavého zemního plynu, vydá nesouhlasné stanovisko.
- Pro závěr městského soudu, že výkon této pravomoci MŽP „nemůže vybočit z interpretace této politiky, která již jen s ohledem na základní zásady činnosti správních orgánů přísluší společně resortům MŽP a MPO, resp. společně exekutivě“ není v geologickém zákoně opora - NSS 8 As 73/2014 - 84
- taktéž i u § 24 odst. 2
 - institut předchozího souhlasu byl zaveden právě z toho důvodu, aby příslušný ústřední správní úřad mohl záměr stanovení dobývacího prostoru posoudit z hlediska surovinové politiky České republiky. NSS 4 As 33/2013-28
- v praxi tedy pouhé nezávazné vyjádření MPO

ZMĚNY HORNÍHO PRÁVA!?

- **veřejným zájmem státu je získání přímé kontroly** nad hájením vlastnických, ekonomických a environmentálních zájmů státu při osvojování ložisek strategických, nerostných surovin ČR
 - usnesení vlády č. 713 z 11. 10. 2017
- Budeme důsledně hájit vlastnické, ekonomické a environmentální zájmy státu při využívání ložisek nerostných surovin ČR, především strategických surovin. Prověříme možnost těžby a zpracování lithia prostřednictvím státního podniku DIAMO. **Cílem je, aby maximální efekt z těžby všech nerostných surovin zůstal v rukou státu.** V tomto smyslu neprodleně upravíme Surovinovou strategii ČR a následně také příslušnou legislativu.
- Rovněž zajistíme, aby **do regionů postižených těžbou směřoval vyšší podíl** z těžebních poplatků.
 - [Programové prohlášení vlády z června 2018](#)
- → → → **ale novela č. 88/2021 Sb.**

BN605Zk - Základy pozemkového práva II - jaro 2022

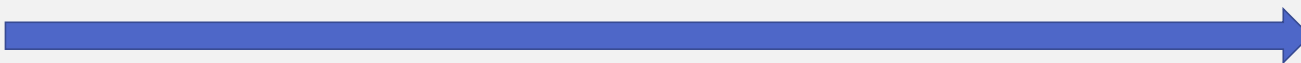
16

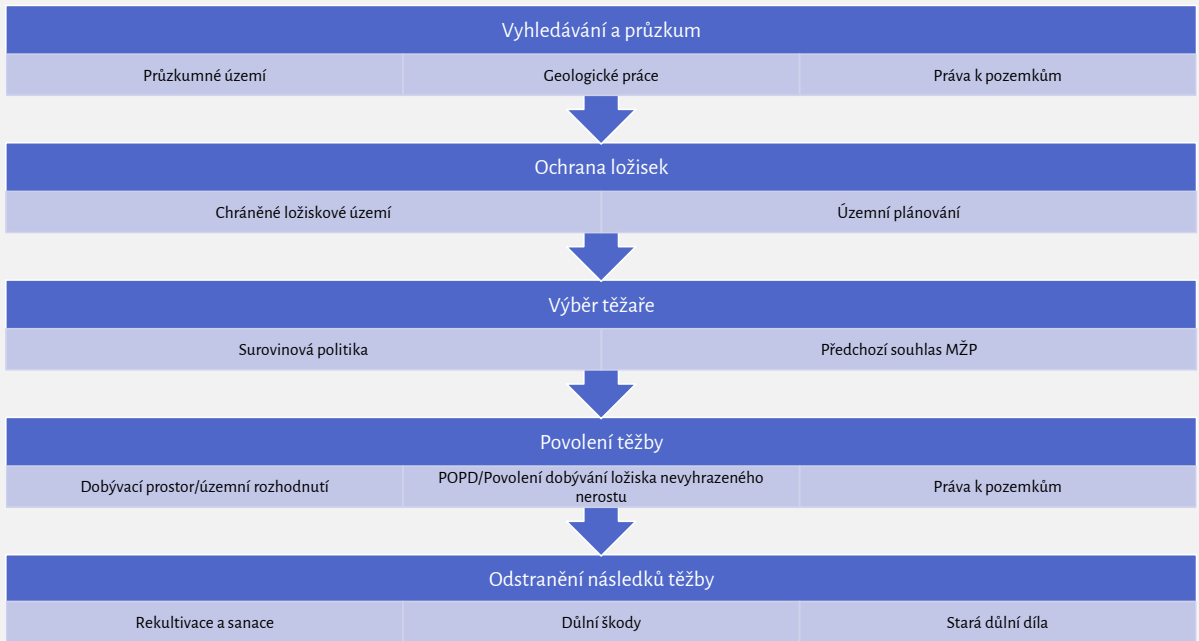
- <https://www.vlada.cz/cz/jednani-vlady/programove-prohlaseni-vlady-162319/>
- srov. Legislativní plán vlády 2018 a úkol MPO zajistit do 31. ledna 2018 aktualizaci Surovinové politiky České republiky v oblasti nerostných surovin ve věci doplnění pro stát výhodných podmínek využití nerostných surovin, v souladu s částí III materiálu čj. 1066/17
- Zdroj: <http://www.zdarbuh.cz/media/stat-by-pro-tezbu-lithia-musel-prijmout-tisic-zamestnancu-ukazala-analyza/>.
- **Informace MPO:** <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/pro-media/tiskove-zpravy/ministr-jiri-havlicek-predlozil-zpravu-o-nutnosti-zajisteni-ekonomickych-zajmu-statu-pri-vyuziti-strategickych-nerostnych-surovin--232556/>
- **Podrobněji** z právního pohledu srov. <https://www.epravo.cz/top/clanky/stat-jako-podnikatel-v-oblasti-vyhledavani-lozisek-nerostu-a-jejich-tezby-107072.html>

ZMĚNY HORNÍHO PRÁVA!?! (2)

- **Obce, kraje i stát** získají díky zdanění těžby **více peněz z dobývání** nerostných surovin na svém území. Pamatovat budeme i na přilehlé obce.
- **Limity těžby** uhlí jsou pro nás konečné a neprolomitelné.
- Budoucnost české energetiky vidíme v kombinaci jaderné energie a decentralizovaných obnovitelných zdrojů s důrazem na technologickou neutralitu a vědecké poznání.
 - [Programové prohlášení vlády 2021](#)

ČASOVÁ OSA

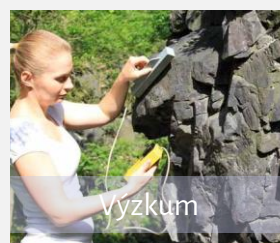

VYHLEDÁVÁNÍ A PRŮZKUM LOŽISEK

- etapy **ložiskového průzkumu** (druh geologických prací)
 - vyhledávání: zjistit možný výskyt
 - průzkum: pro využitelnost evidovaného ložiska; před DP
 - těžební průzkum: v DP (vazba na § 31 odst. 3 HZ)
- **prostor (území)**, kde probíhá vyhledávání
 - vyhrazených: pouze na průzkumném území (§ 11 HZ a § 4 GP)
 - nevyhrazených: stačí dohoda s vlastníkem pozemku (§ 4c GP)

DRUHY GEOLOGICKÝCH PRACÍ

SPÍŠE STUDNA NEŽ LOM

Statistika počtu evidencí v letech 2012 - 2021

Evidence geologických prací podle § 7 zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích a vyhlášky MŽP č. 282/2001 Sb., o evidenci geologických prací.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
organizace	213	218	209	223	242	264	288	244	267	253
evidenční listy *)	3100	3340	3585	4128	5610	6255	7718	6122	6151	5376
geologický výzkum	2	4	2	2	0	3	0	5	2	0
ložisková geologie	24	22	27	26	11	11	18	24	28	17
hydrogeologie	1941	2051	2448	2768	4193	4523	5996	4707	4871	4227
inženýrská geologie	818	944	816	1091	1324	1700	1694	1561	1457	1531
zvláštní zásahy do zemské kúry	97	158	123	97	107	106	99	52	56	49
geologie životního prostředí	63	83	67	84	54	46	59	43	35	72
zjišťování a odstraňování znečištění	179	132	153	139	109	121	140	116	128	71

<http://www.geology.cz/extranet/sgs/evidence-geologických-praci>

Mapové vrstvy MAPOVÉ VRSTVY

- ▼ Surovinový informační systém
 - Dobývací prostory
 - Dobývací prostor těžební (DPT)
 - Dobývací prostor netěžební (DPN)
 - Dobývací prostor zrušený (DPZ)
 - Chráněné ložiskové území (CHLÚ)
 - Chráněné území pro zvláštní zásahy do zemské kůry (CHÚZZK)
 - ▼ Ložiska
 - B - Výhradní ložisko
 - D - Ložisko nevyhrazeného nerostu
 - ▼ Zdroje
 - N - Nebilancovaný zdroj (vyhrazené i nevyhrazené nerosty)
 - P - Předpokládané ložisko (schválený prognózní zdroj) vyhrazeného nerostu
 - R - Předpokládané ložisko (schválený prognózní zdroj) nevyhrazeného nerostu
 - Q - Ostatní prognózní zdroje

<https://mapy.geology.cz/suris/>

PRŮZKUMNÉ ÚZEMÍ

- stanoví MŽP **rozhodnutím**
 - konkurenční žádosti, jde-li o průzkum ložiska nalezeného za státní prostředky
 - speciální výběr u ropy a zemního plynu: v rámci EU
- **zamítnutí žádosti**
 - mj. rozpor se státní surovinovou politikou a státní politikou ŽP
 - další veřejný zájem převýší zájem na dalším průzkumu a následném využití výhradního ložiska [7 As 59/2009-142]
- **výhradní právo** na průzkum výhradního ložiska
 - lze převést se souhlasem MŽP; poplatek

- Poskytnutí tohoto výlučného práva zajišťuje nezbytné podnikatelské jistoty, když rizikovost tohoto podnikání je jistě značná. Současně je chráněno i průzkumné území, když nemůže být zatěžováno duplicitně probíhajícími pracemi prováděnými různými podnikateli.

PROVÁDĚNÍ GEOLOGICKÝCH PRACÍ

- **vstup na nemovitosti:** majetkoprávní rovina
- **A: preference písemné dohody**
- **B: rozhodnutí KÚ - vyvlastnění**
 - časově omezená služebnost; ze zákonného důvodu (výčet prací); též soulad se surovinovou politikou (dodatečná podmínka ke standardním podmínkám vyvlastnění)
 - 1. náhrada
 - 2. nárok na kompenzaci za podstatné omezení v obvyklém užívání nemovitosti (§ 16 odst. 4 ZGP)
 - 3. povinnost uvést pozemek do předešlého stavu
 - 4. nárok na náhradu škody

- zásah do pozemku: § 2 písm. b) vyhl. č. 369/2004 Sb. - za technické práce se nepovažuje povrchový odběr vzorků hornin, půd a odběr sedimentů povrchových toků, pokud je prováděn ručním nářadím, a z povrchu prováděná měření a pozorování přístroji nebo jejich příslušenstvím,

APLIKACE V PRAXI

K výše uvedeně žádosti Vám sdělujeme následující:

Krajský úřad Jihočeského kraje, odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví v uvedeném období od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2018 nevedl žádná řízení týkající se uvedené povinnosti strpět provedení geologických prací dle § 14 odst. 2 uvedeného zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích v platném znění, a proto nevydal žádné rozhodnutí na základě uvedeného paragrafu tohoto zákona.

Poskytnuté informace:

Žadateli bylo přípisem č. j. MSK 7730/2019 ze dne 24. 1. 2019 sděleno, že v uvedeném období krajský úřad nezačal žádné řízení a nevydal žádné rozhodnutí o povinnosti strpět provedení geologických prací na základě ust. § 14 odst. 2 zákona č. 62/1988 Sb.

- <https://www.kraj-jihocesky.cz/informace/informace-podle-zakona-c1061999-sb-vyrocnizpravy-jck/odpovedi-na-zadosti-o-informace-0>
- https://www.msk.cz/cz/verejna_sprava/informace-o-poctu-řízení-a-poctu-rozhodnutí-o-povinnosti-strpět-provedení-geologických-prací-125874/

PROVÁDĚNÍ GEOLOGICKÝCH PRACÍ (2)

- zadavatelem **schválený projekt GP**
 - zaslat k vyjádření KÚ (lhůta 30 dnů) – významnější projekty: pravomoc vyžádat provedení biologického nebo odborného hodnocení
 - dojde-li k zásahu do pozemku oznámit obci 15 dnů předem
- § 22 ZGP – respektovat **zájmy chráněné zvláštními předpisy**
- evidence geologických prací
 - výsledky vedeny u ČGS
 - využití orgány ÚP a jinými orgány bezúplatně
 - exkluzivita prospektora až 7 let§ + 24 odst. 3 HZ (přednost při získání předchozího souhlasu)

VÝHRADNÍ LOŽISKA

- **osvědčení** o výhradním ložisku
 - vydává MŽP, lze-li očekávat nahromadění nerostu
 - součástí vyhodnocení průzkumu ložiska je výpočet zásob – zajišťuje organizace
- **zásoby** výhradního ložiska (§ 13 a 14 HZ)
 - zjištěné a ověřené množství vyhrazených nerostů
 - *bilanční/nebilanční* – v současnosti využitelné (technologicky a ekonomicky)
 - *vázané/volné* – v ochranných pilířích staveb a k zajištění bezpečnosti provozu a ochrany dalších zájmů

ODPIS ZÁSOb

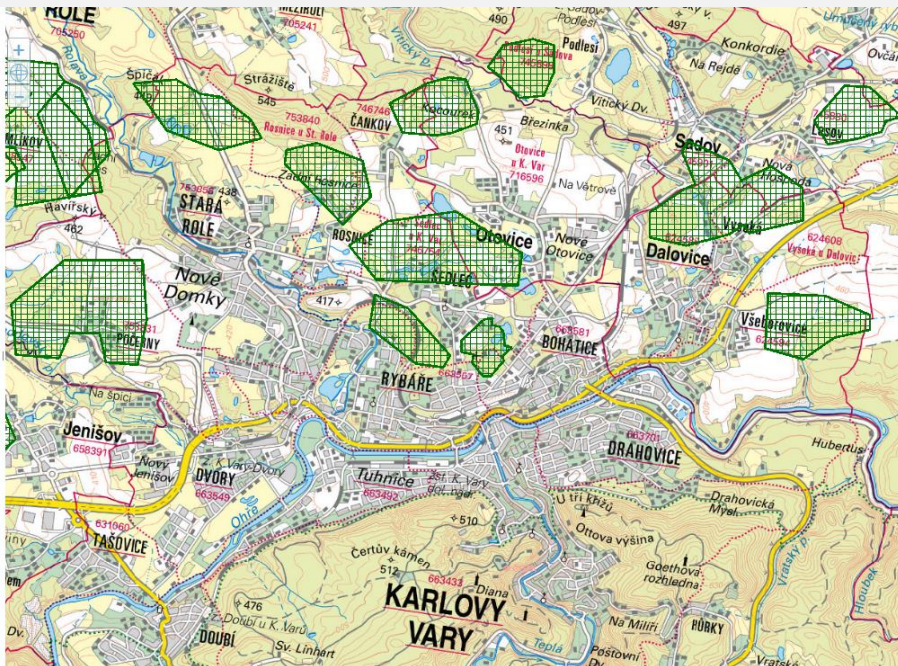
- vynětí ze zásob, resp. převedení do nebilančních zásob
- **rozhoduje MPO**
 - na návrh organizace nebo orgánu na úseku ŽP (§ 14b HZ) - nevymahatelné
 - **důvody** (§ 14a odst. 2 HZ): složité poměry pro těžbu, vydobytí není hospodářsky účelné, dobývání by ohrozilo jiné obecné zájmy (např. ŽP) a význam jejich ochrany převyšuje zájem na vydobytí zásob
 - **důsledky**: ztráta ochrany a ztráta vlastnického práva státu

OCHRANA NEROSTNÉHO BOHATSTVÍ

- při územním plánování vycházet z podkladů o zjištěných a předpokládaných výhradních ložiskách
 - **limit využití území**
- **stanoviska** MŽP, MPO a báňských úřadů k Politice územního rozvoje a územně plánovací dokumentaci
 - vymezit území se zvláštními podmínkami geologické stavby: zde nutné závazné stanovisko pro vydání rozhodnutí dle SZ (§ 13 odst. 3 ZGP)
 - např. poddolovaná nebo území s rizikem sesuvů

Seznam vrstev

- Survinový informační systém
- Dobývací prostory
- Chráněná ložisková území
- Chráněná území pro zvlášť
- Ložiska a prognózní zdroje
- Průzkumná území
- Hranice územních jednotek
- Parcely (Katastrální mapa ČÚZ
- Geologická mapa 1:50 000
- Základní mapa (ČÚZK)

<https://mapy.geology.cz/suris/>

CHLÚ V PRAXI

Zásoby kaolinu brání rozvoji Karlových Varů, ovlivní nový územní plán

1. prosince 2016 8:53

Státem chráněná surovina kaolin je téměř všude, kam by se Karlovy Vary mohly rozvíjet. K takovému závěru došla karlovarská radnice, která mapuje ložiska na možných rozvojových plochách města. Podle primátora Petra Kulhánka se ložiska dají rozdělit na dvě skupiny a obě jsou problém.

Těžba společnosti Sedlecký kaolin | foto: Václav Šlauf, MAFRA

Starostové nechtějí rozšíření chráněného území s uranem u Brzkova

11. prosinec 2019 | Zprávy

Uran, ilustrační foto | foto: United States Department of Energy

BN605Zk - Základy pozemkového práva II - jaro 2022

32

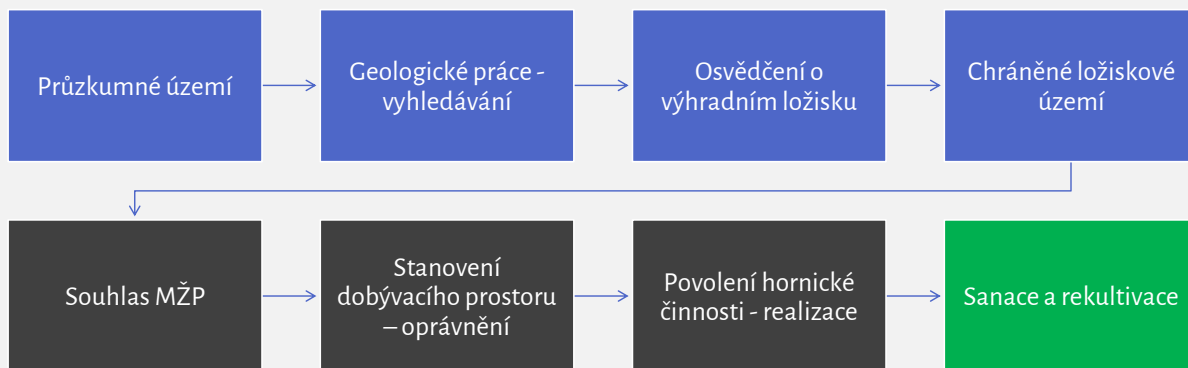
- https://vary.idnes.cz/loziska-kaolinu-blokuji-rozvoj-karlovych-varu-fr1-/vary-zpravy.aspx?c=A161201_2289642_vary-zpravy_ba
- <https://vysocina.rozhlas.cz/starostove-nechteji-rozsireni-chraneneho-uzemi-s-uranem-u-brzkova-8121942>
- <https://www.novinky.cz/domaci/clanek/obce-odmitly-vyjit-vstric-uranu-40307330>

CHRÁNĚNÉ LOŽISKOVÉ ÚZEMÍ

- ochrana výhradního ložiska **proti znemožnění nebo ztížení jeho dobývání**
- stanoví MŽP rozhodnutím (§ 17 HZ)
 - dohoda s orgánem ÚP a SÚ, v součinnosti MPO
 - účastníkem pouze navrhovatel – kritika: nedostatečná ochrana vlastnictví
 - vyznačí se v ÚPD + evidence v KN (od 2014)
- omezení stavební činnosti v CHLÚ (§ 18 a 19 HZ)
 - závazné stanovisko KÚ vydané po projednání s OBÚ: NSS 2 As 41/2008

- kritika přílišného zásahu do vlastnického práva (např. VOP – srov. <https://www.ochrance.cz/aktualne/tiskove-zpravy-2012/ochrana-lozisek-uhli-mnohdy-neprimerene-omezuje-vlastniky-nemovitosti/>)

SCHÉMA POVOLOVACÍHO PROCESU: VÝHRADNÍ LOŽISKO

PŘEDCHOZÍ SOUHLAS MŽP

- horní svoboda; pouze oprávněnými organizacemi
- **bez předchozího souhlasu MŽP nelze požádat o dobývací prostor**
 - přednost zadavatele průzkumu
 - návratnost prostředků státního rozpočtu na průzkum
 - podmínky dle Surovinové politiky ČR ⇒ č. 36 a 37
 - speciální režim v případě ropy a zemního plynu: v rámci EU

VYUŽITÍ VYDOBYTÉHO NEROSTU

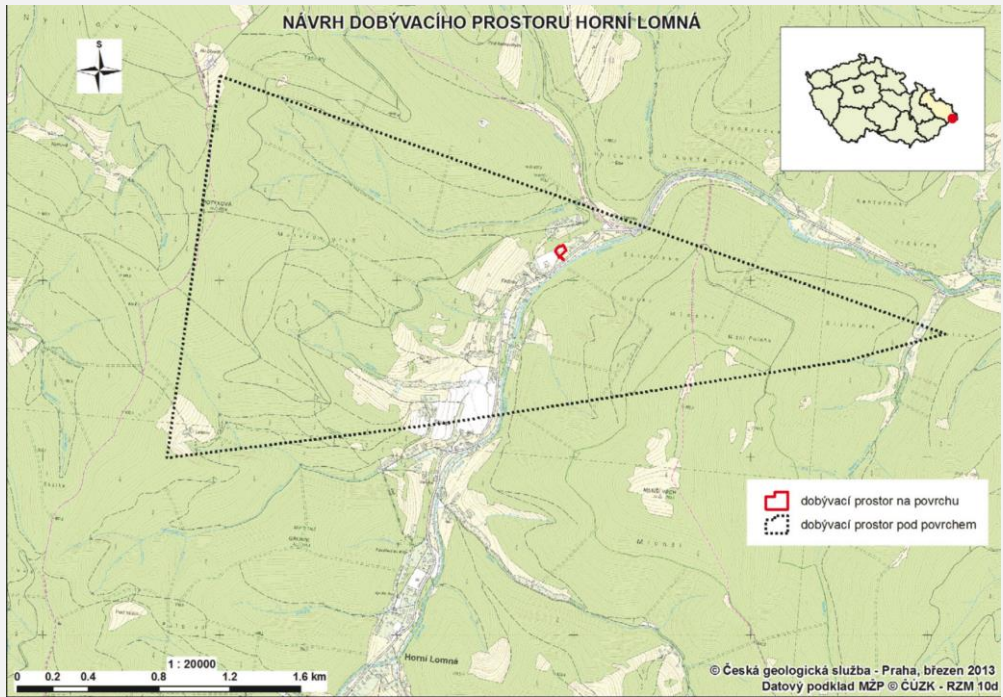
- § 24 HZ
 - *předběžný souhlas lze vázat na splnění podmínek vztahujících se k tvorbě jednotné surovinové politiky ČR a k návratnosti prostředků vynaložených ze státního rozpočtu na vyhledávání a průzkum výhradních ložisek*
- praxe?
 - povolení před 1992 takové podmínky neobsahují
 - dnes ...

VYUŽITÍ VYDOBYTÉHO NEROSTU

- např. **přednostní využití hnědého uhlí v teplárnách** či zákaz vývozu do zahraničí
 - usnesení vlády o ÚEL (2015) – ukládá MPO a ČBÚ „v rámci správních řízení o změnách dobývacích prostorů v předpolí lomu Bílina uložit těžební společnosti přednostní využití vytěženého uhlí v České republice pro pokrytí potřeb teplárenství“

Pro DP Pařidla se v souladu s ustanovením § 3 odst. 1 písm. g) vyhlášky č. 172/1992 Sb., o dobývacích prostorech, ve znění pozdějších předpisů, stanovuje podmínka, vztahující se k tvorbě jednotné surovinové politiky ČR a uvedená ve stanovisku Ministerstva průmyslu a obchodu č.j. MPO 38438/2016 ze dne 1.9.2016, Ministerstva životního prostředí č.j. 79624/ENV/16, 1994/660/16 ze dne 25.11.2016 a v návrhu organizace zn.: 2016/15133/PKÚ/KOH ze dne 3.11.2016, že uhlí, vydobyté v dobývacím prostoru Pařidla, musí být přednostně využito pro pokrytí potřeb teplárenství v České republice.

- srov. též Staša (Uhlí Rudy Geologické práce 4/2000) a Luks (Minerální suroviny 2011)
- <https://www.marianskeradcice.cz/file.php?nid=2029&oid=5418225>

BN605Zk - Základy pozemkového práva II - jaro 2022

STANOVENÍ DOBÝVACÍHO PROSTORU

- rozhodnutím ve správním řízení
 - také zvláštní dobývací prostor (§ 25 odst. 3 HZ)
- je i rozhodnutím o změně využití území v rozsahu jeho vymezení na povrchu (§ 27 odst. 6 HZ: vazba na stavební zákon)
 - účastníci řízení
 - dotčené veřejné a soukromé zájmy

POVAHA DOBÝVACÍHO PROSTORU

- NS 29 Cdo 2050/2011
 - oprávnění je nezbytným předpokladem k tomu, aby mohla těžební organizace provozovat svou činnost, jejímž účelem je dosažení zisku. Nelze tedy pochybovat o tom, že oprávnění **má majetkovou hodnotu**, je hospodářsky využitelné při podnikání těžební organizace. ...
- NS 23 Cdo 721/2011
 - Převodem dobývacího ložiska na jinou organizaci ve smyslu § 27 HZ se potom rozumí **převedení práva dobývat výhradní ložisko v dobývacím prostoru**, nikoli převedení „vlastnictví“ k dobývacímu prostoru.

POVAHA SMLOUVY O PŘEVODU

- NSS 4 As 242/2015-38
 - ustanovení § 27 odst. 7 HZ se vztahuje k vlastnímu převodu dobývacího prostoru, nikoli ke smlouvě. Báňský úřad tedy nevydává souhlas ke smlouvě o převodu, která představuje v souladu se soukromoprávní doktrínou titul, na jehož základě dochází ke změně práv a povinností dotčených účastníků. Báňský úřad vydává souhlas s vlastním převodem dobývacího prostoru, tj. zjednodušeně řečeno, **kdo nadále bude oprávněnou organizací ve smyslu horního zákona.**
- NS 22 Cdo 81/2015
 - Jelikož obsahem takové smlouvy je převod veřejných práv vztahujících se k dobývacímu prostoru, které jsou stanoveny v rozhodnutí báňského úřadu, jedná se o **veřejnoprávní smlouvu** o převodu nebo způsobu výkonu veřejných subjektivních práv a povinností.

POVOLENÍ K OTVÍRCE, PŘÍPRAVĚ A DOBÝVÁNÍ

- řízení probíhá podle **§ 17 a 18 ZHČ**
- **doložit řešení střetu zájmů** (§ 33 odst. 2 HZ; 17 odst. 2 ZHČ)
 - NSS 7 As 21/2007-191 - ohroženost ≠ dotčenost
- **součástí je plán sanace pozemků dotčených těžbou**
 - odstranění škod na krajině komplexní úpravou území
 - rekultivace podle zvláštních zákonů (např. ZPF či lesní zákon)

- **otvírka** – hloubení úvodních důlních děl (jam a štol) zpravidla mimo ložisko nerostu
- **příprava** – ražení rozčleňovacích důlních děl – k přípravě důlních bloků apod.
- **dobývání** – důlní díla sloužící přímo k exploataci nerostu

DOTČENÁ PRÁVA

- ... nutné stanovit určitý limit pro vymezení okruhu účastníků v případě povolení hornické činnosti, která může mít vliv na široké okolí, ale nelze takové kritérium měřit pouze např. hlediskem hospodárnosti a okruh účastníků limitovat stanovením odstupové hranice bez přihlédnutí k ostatním vlivům.
 - NSS 5 As 36/2009-123
- ...existence nemovitosti mimo dobývací prostor není hlediskem pro stanovení okruhu účastníků řízení. Tímto hlediskem je možnost, že se práv a zájmů těchto občanů povolená činnost dotkne. Je totiž zřejmé, že **důsledky povolené činnosti nejsou omezeny jen na stanovený dobývací prostor, řada důsledků povolované činnosti dobývací prostor přesahuje**. Platí to zejména o hluku ...
 - MS Praha 11 Ca 303/2005

ŘEŠENÍ STŘETŮ ZÁJMŮ

- Organizace je povinna **před zařazením příslušných prací do plánu otvírky, přípravy a dobývání** dohodnout se s orgány a fyzickými a právníckými osobami, kterým přísluší ochrana objektů a zájmů podle odstavce 1*, o tom, zda ohrožený objekt nebo zájem se má chránit, v jakém rozsahu, popřípadě po jakou dobu a **dohodu předložit krajskému úřadu k zaujetí stanoviska**. Dohoda je platná, jestliže krajský úřad do 1 měsíce od jejího předložení nevyjádří s dohodou nesouhlas.
- * ... ohroženy objekty a zájmy chráněné podle zvláštních předpisů, objekty a zájmy fyzických nebo právníckých osob

VLASTNICKÝM PRÁVEM PROTI TĚŽBĚ

- „Nejsem si jist, zda občané vědí, že klíč k povolení těžby leží především na městu. To vlastnilo pozemky, na kterých je plánováno těžit. **Pokud město předmětné pozemky neprodá, k těžbě nikdy nemůže na základě horního zákona dojít,**“ uvedl Brabec.

- https://hodoninsky.denik.cz/zpravy_region/ministr-brabec-jsem-proti-tezbe-sterkopisku-20200130.html

- A znovu opakuji, ten nejdůležitější klíč k zastavení těžby u Uherského Ostrohu drží samo město, které rozhoduje o prodeji pozemků ve svém vlastnictví a o změně vlastního územního plánu. Tam je potřeba napnout všechny síly a zamítavý postoj zastupitelů města k těžbě do budoucna udržet,“ vyjádřil se k rozsudku ministr životního prostředí Richard Brabec. https://www.mzp.cz/cz/news_20201113-MZP-postupovalo-vuci-tezbe-u-Uherskeho-ostrohu-spravne-a-podle-zakona-rozhodl-soud

SOUKROMOPRÁVNÍ VS. VEŘEJNOPRÁVNÍ TITUL

- Z § 20 odst. 1 HZ vyplývá, že i v případě, že oprávněnému byl stanoven dobývací prostor na pozemku ve vlastnictví státu, **musí být zřízen ještě soukromoprávní titul, umožňující tento pozemek užívat**. Samotné stanovení dobývacího prostoru tedy oprávněnému neumožňuje užívat cizí pozemek k těžbě nerostů, ať vyhrazených či nevyhrazených; to musí ovšem tím spíše platit pro pozemek v soukromém vlastnictví.
 - NS 22 Cdo 308/2017
 - notorieta (srov. III. ÚS 2888/17)

ŘEŠENÍ STŘETŮ ZÁJMŮ (§ 33 HZ)

- institut řešení střetu zájmů zakotvený v § 33 horního zákona zahrnuje kromě v posuzované věci řešeného střetu zájmů s fyzickými a právnickými osobami i řešení ohrožení objektů a zájmů chráněných podle zvláštních předpisů (např. ochrana životního prostředí).
- Pro určení okruhu účastníků řízení tedy postačuje, že osoba může být potenciálně zasažena imisemi z povolované činnosti, rozhodně není třeba „pravděpodobnosti hraničící s jistotou“.
- Naopak i **kritérium ohrožení vyžaduje, aby hrozba byla vzhledem ke konkrétním podmínkám v území reálná.**
- NSS 2 As 196/2016-133

Chabařovice nechtějí pozemky kolem Milady. Výstavba kempů a parkovišť se zřejmě zpozdí

Zázemí pro návštěvníky kolem hotového jezera Milada zatím nevznikne. Chabařovice na Ústecku nechtějí od státu převít pozemky kolem jezera, které nahradilo bývalý uhelný lom. Stále totiž jde o chráněné ložisko uhlí.

Chabařovičtí zastupitelé tvrdí, že kvůli tomu nemůžou v nové rekreační oblasti postavit kempy nebo parkoviště. Případné majetkové vyrovnání se státem si tamní zastupitelé podmiňují právě povolením výstavby kolem jezera.

Jezero Milada
Foto: Jan Beneš

Co čeká Miladu?

Redakce 1.3.2019 v 10:00

Milada (dříve užíván také název Chabařovické jezero) je rekultivační jezero vytvořené v těžební jámě hrdouheřného dolu Chabařovice. Foto: webové stránky Ústí nad Labem

- <https://iuhli.cz/co-ceka-miladu/>
- SOUHRNNÝ AKČNÍ PLÁN STRATEGIE RESTRUKTURALIZACE ÚSTECKÉHO, MORAVSKOSLEZSKÉHO A KARLOVARSKÉHO KRAJE 2017 – 2018
- Ukládá Ministru životního prostředí, ministru průmyslu a obchodu a předsedovi Českého báňského úřadu:
 - předložit vládě zprávu o provedené prověrce současného stavu Chráněných ložiskových území zajišťujících ochranu ložisek uhlí a nerudných surovin v oblasti Moravskoslezského, Ústeckého a Karlovarského kraje, včetně návrhu na případnou úpravu jejich rozsahu, jako nutnou podmínku pro realizaci programu resocializace území postižených těžební činností.
 - <https://www.restartregionu.cz/content/uploads/2016/10/akcni-plan.pdf>

ZÍSKÁVÁNÍ POZEMKŮ

- právo na dohodu o pronájmu státních **pozemků v dobývacím prostoru** nebo uzavření smlouvy o jejich koupi (§ 20 HZ)
 - souhlasné stanovisko obce; nikoliv pro hlubinnou těžbu
- přednostní právo na prodej/pronájem státního pozemku v **CHLÚ** stanoveném žadateli
 - souhlasné stanovisko obce

- II. ÚS 1589/11 – „toliko přednost před ostatními zájemci o pronájem nebo prodej pozemku ve vlastnictví státu, který se nachází v chráněném ložiskovém území. Jinými slovy samotné naplnění podmínek dle § 20 odst. 2 horního zákona nezakládá zákonnou povinnost státu a proti tomu právo subjektu na pronájem či prodej předmětného pozemku“

VEŘEJNÝ & SOUKROMÝ ZÁJEM

- Oproti vyvlastnění za účelem rozvoje infrastruktury, která je budována ve veřejném zájmu a slouží celé společnosti, je těžba nerostů dle současné právní úpravy především podnikatelskou činností soukromých osob. Z článku 7 Ústavy nelze, na rozdíl např. od obecného veřejného zájmu na ochraně životního prostředí, dovést paušální závěr o ústavně chráněném veřejném zájmu na těžbě vyhrazených nerostů. **... je těžbu nerostů třeba považovat spíše za činnost, o jejímž přínosu z hlediska veřejného zájmu je možné polemizovat.**
 - NSS 2 As 196/2016-133
- V první řadě platí, že zájem na řádném využívání nerostného bohatství je zájmem veřejným. Jak uvedl NSS např. v rozsudku 4 As 68/2008-138 (publikován pod č. 2254/2011 Sb.NSS), **i když je hornická činnost prováděna v rámci podnikatelské činnosti, je též naplněním veřejného zájmu státu na využívání nerostného bohatství.**
 - KS v Brně 31 A 112/2020-404

BN605Zk - Základy pozemkového práva II - jaro 2022

50

„Nejvyšší správní soud pro úplnost uvádí, že zmiňovanou novelu (č. 498/2012 Sb.) protiústavní neshledává. Oproti vyvlastnění za účelem rozvoje infrastruktury, která je budována ve veřejném zájmu a slouží celé společnosti, je těžba nerostů dle současné právní úpravy především podnikatelskou činností soukromých osob. Z článku 7 Ústavy nelze, na rozdíl např. od obecného veřejného zájmu na ochraně životního prostředí, dovést paušální závěr o ústavně chráněném veřejném zájmu na těžbě vyhrazených nerostů. Stát jako vlastník těchto nerostů má pouze povinnost dbát o jejich šetrné využívání a respektovat tuto prioritu ve své vlastní činnosti (Bahýľová, L. a kol. Ústava České republiky. Komentář. Praha : Linde, s. 133).“ In: NSS 2 As 196/2016-133

ZÍSKÁVÁNÍ POZEMKŮ (2): VYVLASTNĚNÍ

- vyvlastnění pozemků pro těžbu zrušeno zákonem **č. 498/2012 Sb.**
 - „Pro účely dobývání výhradního ložiska je organizace oprávněna nabývat pro plnění úkolů stanovených tímto zákonem nemovitostí nebo práv k nemovitostem a rozhodnutím o vyvlastnění, popřípadě zřízením užívacího práva; o vyvlastňovacím řízení platí zvláštní předpisy.“
 - argumentace v usnesení vlády č. 524 z 2013: vyšší ochrana vlastníků i životního prostředí
- **rozhodnutí Pl. ÚS 26/13:** nezabývalo se meritem věci
 - „v procesním kontextu mají k dispozici návrh na zrušení "celého" horního zákona, případně jeho části, ve znění nyní napadené novely, a to s argumentem, že bez jí odklizeného institutu vyvlastnění zůstává zákon (jeho část) protiústavní.“

- srov. argumentaci pro zachování institutu vyvlastnění od prof. Gerlocha a Makaria - <http://www.ohk-most.cz/download.aspx?dontparse=true&FileID=9661>

ZÍSKÁVÁNÍ POZEMKŮ (3): SURPOL

- Rozsáhlejší novelizaci horního zákona by měla předcházet věcná odborná diskuse a poté hledání politické shody nad následujícími oblastmi:
 - mj. - „**vyřešení institutu vyvlastnění za adekvátní náhradu ve prospěch státu či jeho organizační složky**, a to za současného splnění přesně specifikovaných podmínek (např. v případě zásadního ohrožení energetické či surovinové bezpečnosti státu) při vědomí, že vlastníkem nerostného bohatství je stát, který musí mít možnost přístupu ke svému vlastnictví.”

PODMÍNKY VYVLASTNĚNÍ DE LEGE FERENDA

Pro

- nepřemístitelná ložiska
- riziko spekulací a vydírání
- možnost využít vlastnictví státu
- standardní nástroj
- horní svoboda jako zásada

Proti

- lepší vyjednávací pozice vlastníků
- silnější ochrana práv místních obyvatel
- nepotřebné, historicky překonané
- dostatek institutů státní regulace
- zvýhodňovalo stát
- eliminace negativních důsledků těžby

PRÁVA ORGANIZACE PŘI TĚŽBĚ

- právo organizace **vstupovat** na cizí nemovitosti
 - § 15 ZHČ
 - nezbytný rozsah a **předchozí oznámení** vlastníkovi
 - nejen vstup a zřízení měřicích zařízení, též odvětvení porostů bránící prohlídce či nezbytné úpravy půdy (neučiní-li tak vlastník na žádost)
 - jednorázová náhrada za podstatné omezení v obvyklém užívání nemovitosti

VLASTNICTVÍ K NEROSTŮM

- nabytí vlastnického práva dle § 11 odst. 3 či § 24 odst. 10 HZ
 - není výslovně upraveno – diskuze
- **úhrada z vydobytých nerostů**
 - max. 10 % z referenční ceny – podle nerostu
 - nařízení vlády č. 98/2016 Sb.
 - od 2022 již není maximální výše zafixována na alespoň 5 let (dle vývoje tržních cen)

- Organizace je oprávněna nakládat s vydobytými nerosty v rozsahu a za podmínek stanovených v rozhodnutí o stanovení dobývacího prostoru.
- TOŠNER, O. Stát jako vlastník vyhrazených nerostů.
http://www.cspzp.com/dokumenty/casopis/cislo_19.pdf

**NESCHVÁLENO
SNĚMOVNOU!**

Karlovarský kraj by mohl ročně získat 45 milionů. Díky rozdělení peněz z těžby

27.1.2021

autor externí

Senát schválil ve středu pozměňovací návrh k novele horního zákona, díky kterému by kraj dostal část peněz za vytěžené nerosty.

Ilustrační foto. | Foto: Deník/Tomáš Januszek

BN605Zk - Základy pozemkového práva II - jaro 2022

56

https://karlovarsky.denik.cz/zpravy_region/karlovarsky-kraj-by-mohl-rocne-ziskat-45-milionu-diky-rozdeleni-penez-z-tezby-20.html

SROVNÁNÍ POVOLOVACÍCH PROCESŮ

OCHRANA POZEMKŮ V SOUVISLOSTI S TĚŽBOU

- pozemky **ZPF**
 - navrhnout nejvýhodnější řešení včetně možnosti rekultivace
 - návrhy na stanovení DP musí být odsouhlaseny (§ 6 ZZPF)
- **lesní pozemky**
 - vytvářet předpoklady pro následnou rekultivaci
- pozemky ve volné přírodě
 - zákaz těžby ve vybraných zvláště chráněných územích
 - ochrana krajinného rázu či významných krajinných prvků
- pozemky sloužící vodnímu hospodářství
 - omezení těžby v záplavových územích, CHOPAV či ochranných pásmech vodních zdrojů

POMŮCKA

Přehled dotčených orgánů při stanovení dobývacího prostoru a při povolení povrchového dobývání ložisek

Marek Mikoláš, OBU v Ostravě

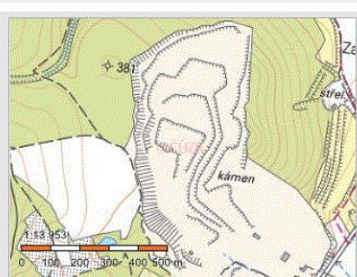
V předloženém přehledu jsou uvedeny nejčastější příklady dotčených orgánů, jimž přísluší ochrana objektů a zájmů chráněných podle zvláštních právních předpisů, které mohou nastat při stanovení dobývacího prostoru a při povolení povrchového dobývání ložisek.

- <https://www.tezebni-unie.cz/mineralni-suroviny/archiv/> - číslo 2+3/2020

ÚDAJE V KATASTRU NEMOVITOSTÍ

- § 21 odst. 1 písm. k) KV: skutečnost, že pozemek se nachází v dobývacím prostoru
- novela č. 87/2017 Sb.; přechodné ustanovení: do doby, než jednotlivé údaje budou dotčeny změnou. Katastrální úřady jsou oprávněny uvést zápisy v katastru do souladu s touto vyhláškou i dříve z moci úřední.

Parcelní číslo:	2213/7
Obec:	Luleč [593273]
Katastrální území:	Luleč [689084]
Číslo LV:	1201
Výměra [m ²]:	194894
Typ parcely:	Parcela katastru nemovitostí
Mapový list:	STEP2880,V.S.VI-18-10
Určení výměry:	Graficky nebo v digitalizované mapě
Způsob využití:	dobývací prostor

BN605Zk - Základy pozemkového práva II - jaro 2022

60

- Důvodová zpráva
- přechodné ustanovení - Údaje o způsobu využití pozemku dobývací prostor jsou evidovány podle vyhlášky č. 357/2013 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky, **do doby, než jednotlivé údaje budou dotčeny změnou. Katastrální úřady jsou oprávněny uvést zápisy v katastru do souladu s touto vyhláškou i dříve z moci úřední.**
- Dosavadní úprava zápisu údaje o stanoveném dobývacím prostoru formou způsobu využití pozemku je nevyhovující. Při zápisu údaje o způsobu využití pozemku „dobývací prostor“ se z katastru nemovitostí ztrácí údaj o skutečném způsobu využití pozemku coby části zemského povrchu, jako např. koryto vodního toku, ostatní komunikace, ostatní dopravní plocha, zeleň (viz bod 2 přílohy vyhlášky), který byl v katastru nemovitostí evidován před zápisem údaje o vymezení dobývacího prostoru. Pro zveřejnění údaje o stanoveném dobývacím prostoru proto lépe odpovídá zápis formou upozornění, který obsahuje současně i údaje o listině, která byla podkladem zápisu.

B Nemovitosti

Pozemky

Parcela	Výměra [m ²]	Druh pozemku	Způsob využití	Způsob ochrany
P St. 118	2700	zastavěná plocha a nádvoří		
Součástí je stavba: bez čp/če, jiná st. Stavba stojí na pozemku p.č.: St. 118				
P 273/10	113856	ostatní plocha	jiná plocha	

P = právní vztahy jsou dotčeny změnou

D Poznámky a další obdobné údaje

Typ vztahu

o Zajištění nemovitosti

Povinnost k

Parcela: St. 118, Parcela: 273/10

o Pozemek se nachází v dobývacím prostoru

Povinnost k

Parcela: 273/10

ÚČELOVÉ ÚZEMNÍ PRVKY

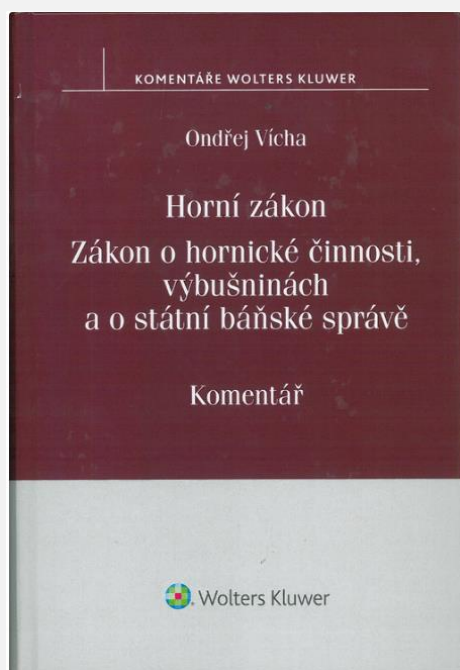
- § 29 HZ: V základním registru územní identifikace, adres a nemovitostí se jako účelové územní prvky vedou **chráněná ložisková území**.
- V základním registru územní identifikace, adres a nemovitostí se dále vedou jako účelové územní prvky **dobývací prostory**.
- **přechodná ustanovení:**
 - **CHLÚ:** MŽP do IS územní identifikace do 3/2022 → ČÚZK do RÚIAN do 9/2022
 - **DP:** MŽP do IS územní identifikace do 9/2021 → ČÚZK do RÚIAN do 3/2022

DŮLNÍ ŠKODY

- způsobené vyhledáváním, dobýváním výhradních ložisek: též ztráta vody či zhoršení vydatnosti a jakosti
- zvláštní úprava pro náhrady ztráty vody – náhradní zdroj nebo dodávku vody
- též náklady na účelné preventivně zajišťovací opatření
- subsidiárně úprava v občanském zákoníku

ZVLÁŠTNÍ ZÁSAHY DO ZEMSKÉ KŮRY

- zřizování, provoz, zajištění a likvidace zařízení **pro**
 - uskladňování plynů nebo kapalin v přírodních horninových strukturách a v podzemních prostorech
 - ukládání radioaktivních a jiných odpadů v podzemních prostorech,
 - průmyslové využívání tepelné energie zemské kůry s výjimkou tepelné energie vody vyvedené na povrch,
 - ukládání CO₂ do přírodních horninových struktur
- přiměřeně se vztahují ustanovení §§ 11, 16, 17, 18, 23, 32, 33, 36 až 39 HZ

LITERATURA

- MAKARIUS, R. *Horní zákon: komentář*. Ostrava, 2013
- PEKÁREK, M. a kol. *Pozemkové právo*. Brno, 2015
- VÍCHA, O. *Základy horního a energetického práva*. Praha, 2015
- VÍCHA, O. *Zákon o geologických pracích: komentář*. Praha, 2014
- <http://frankbold.org/poradna/kategorie/hornictvi-doly-lomy/rada/jak-se-zapojit-do-povolovani-tezby>